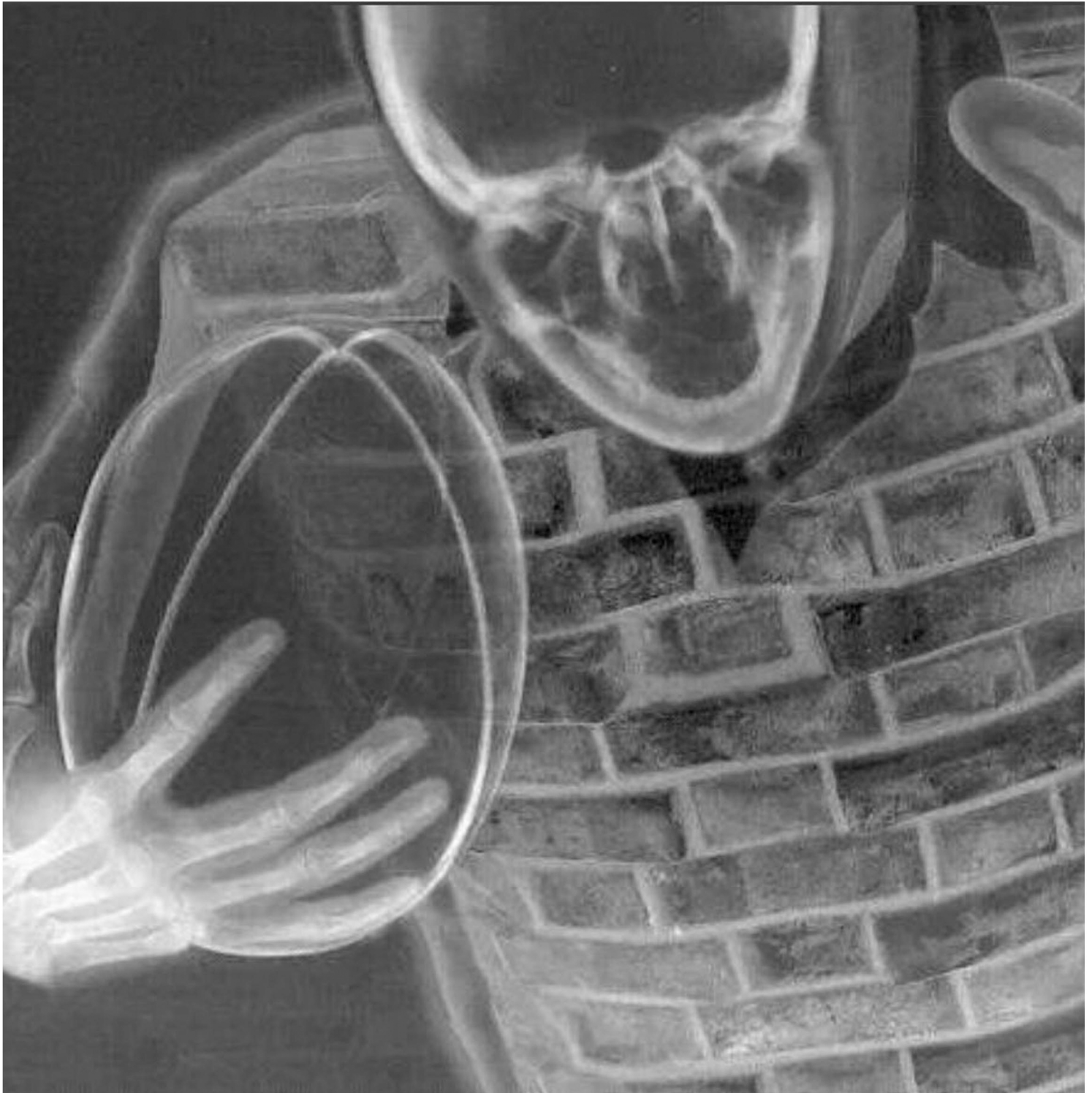

Bier, Bloed & Modder

een rugbyfanzine

***"Hitting a rugby forward is
like hitting a brick wall"***

Jaargang 6
Nummer 22

'Als ik rugbypalen zie weet ik dat er beschaving in de buurt is. Al is het maar een dun laagje.'

'GLOBAL CALENDER'

World Rugby is druk bezig om alle rugbyneuzen dezelfde kant op te krijgen, met name wat betreft de kalender. Al decennia klagen de landen van het Noordelijk Halfrond dat hun zuidelijke opponenten in het voordeel zijn bij het Wereldkampioenschap. Tenslotte begint dan net de competitie in Europa, terwijl traditioneel Super Rugby in zijn eindfase kwam. En de landen van het Zuidelijk Halfrond klagen over de Europese competities die doorgaan terwijl hun spelers die, aangetrokken door het grote geld daarin uitkomen, geen rust krijgen. Daar gaat nu verandering in komen en de 'Nations Cup' is daarvan het begin. Maar verliezen we daarmee niet een van de charmes van onze sport, de wintersport? Het is als speler, als scheidsrechter, maar zeker ook als supporter op de tribune vaak bittere ellende om tijdens een hagelstorm een wedstrijd te spelen of te bekijken, maar het levert voor de leunstoel-supporter thuis wel de mooiste plaatjes op. Een van dé karakters in rugby, Joe Marler, wist met die kou wel raad. Tijdens een door regenbuien geteisterde Championscup wedstrijd had hij het zo koud dat hij zijn handen in het broekje stopte en zijn blaas liet leeglopen. Niemand die het zag tenslotte in de stromende regen.

Tot we de 'globale kalender' hebben zou ik wederom willen pleiten voor een aanpassing van de competitie in Nederland. Speel tussen september en eind maart door en eindig met de finales begin april. Dan hebben we daarna nog twee maanden voor 7's (weten jullie nog wat dat was), de beker die nu alleen nog in de 4^e Klasse wordt gespeeld, strandtoernooien en vriendschappelijke wedstrijden tegen buitenlandse teams. De lente nodigt tenslotte meer uit tot verbroedering en dan baggeren de voorwaartsen lekker in de winter terwijl de driekwarters staan te blauwbekken.

Bier, Bloed & Modder wordt gemaakt door

Redaktiekollektief 'The Odd-Balls'; Doedelzak, Goof, Hopeloos, Jan-Julius Bokkepoot, Kap'tein Aardbei, Leonardus von Hamschmidt, Peter, Sjaanèdt en Sjardonee.

Medewerkers aan dit nummer: Bats, Dirk Danen, Otger van Delft, Tom van Hoof, JP, Wessel Jonker, Patrick Methorst, Shark, Wiebe U, Job Wekking en Wikipedia.

Omslag: Doedelzak met wat jatwerk

Op onze Facebookpagina vind je alle foto's uit dit nummer, groter en de meeste in kleur:
<https://www.facebook.com/The-Odd-Balls>

Redactieadres: BBMfanzine@gmail.com

Website: www.bierbloedenmodder.nl

Postadres: P/a Bernhardstraat 46, 3248 AD Melissant

Abonnement vanaf € 15,- voor vier nummers. Kijk op onze website, ook voor staffelabonnementen.

Abonnement buitenland € 20,- voor vier nummers.

LEIDSCH STUDENTEN RUGBY GEZELSCHAP opgericht 1960

Van rucken en maulen krijgen wij nooit genoeg
Vandaag op het veld en daarna in de kroeg
Scrummen en line outs daar doen we het voor
Bloed, zweet en tranen zijn nu niet meer goor

Ref: 'Cause its Crouch, Bind,
Set

Crouch, Bind, Set and go on
Zijn we tries aan het halen
Daar tussen de palen

Mijn streepjes zijn geiler dan
iedereens vent

En niemand in 't land die ons
wijven niet kent

In Sky Blue Maroon halen wij
dat ovaal

Zo zijn wij rugby's mooist speelmateriaal

Melodie

Zoals bij meerdere clubliederen komt de melodie van het Ierse The Wild Rover. Zie Bier, Bloed & Modder # 17.

Achtergrond

Het dameslied van de L.S.R.G.-Dames bestaat, net als het team, inmiddels ruim tien jaar en werd geschreven door Ally Hurley en Claire Donkervoort. Hun idee was vrij rechttoe rechtaan: ze wilden een lied met een sterk herhalend element én iets waar je fysiek in mee kon gaan. Stampen dus. Daarom moest er sowieso een stuk in met "Crouch, Bind, Set", omdat dat precies het gevoel pakt dat bij rugby hoort.

De tekst is eigenlijk van binnen naar buiten opgebouwd. Eerst bepaalden ze wat er per se in moest: De clubkleuren 'Sky blue en Maroon', het 'ovaal', 'streepjes' en 'tussen de palen'. Rond die elementen is de tekst grotendeels geschreven. Een deel is bovendien te herleiden naar het mannenlied, ook om een weerwoord te willen hebben. Bijvoorbeeld door de zin 'Mijn streepjes zijn Geiler dan iedereen's vent': Het lied wordt tegenwoordig vooral tijdens de derde helft gezongen. De dames vormen dan een kring en het wordt ingezet door de captain (vaak als 't Gevoeltje goed aanwezig is, na een zware pot vooral) al mogen de strikdragers het officieel ook. Zodra die inzet en de eerste regel klinkt, met een lang uitgerekte 'VAAAAAAAAAN' weten de dames genoeg en benadrukken ze binnen één gezelschap hun eigen karakter. Voor nieuwe leden is het hun eigen verantwoordelijkheid om de tekst te leren, hij is op een paar plekken beschikbaar (en nu dus ook in BB&M!) maar je hoeft er niet op te rekenen dat je de tekst 'zomaar' krijgt. Maar als je hem niet kent? Dan volgt er een volgens rugbytraditie een gepaste repercutie.

Peter

DE CLUBICOON: DE LADIES MAN

Even 'n klein introotje. Het damesrugbyteam De Foeste Moiden is 'n clusterteam van meiden van Rugbyclub Rush uit Schagen, Rugbyclub West-Friesland uit Hoorn en de Alkmaarse Rugby UFC. Ze komen uit in de tweede klasse, wat vrijwel geheel uit clusterteams bestaat. Foeste Moiden is 'n Friese term, wat felle of sterke meiden betekent. Ze bestaan sinds 2014, nadat Alkmaar geen compleet team meer op de been kon brengen, en er bij Rush al enkele dames trainten. Zo hebben ze, samen met West-Friesland, de krachten gebundeld en vormen nu al jaren 'n clusterteam waar naast sportiviteit en enthousiasme ook veel sociale evenementen centraal staan, waaronder beachrugbytoernooien en trips. Ze trainen en spelen afwisselend in Schagen, Hoorn en Alkmaar.

Bij de thuiswedstrijden van de Foeste Moiden in Schagen staat al jaren 'n bijzondere barman in het clubhuis. De Ladies Man! Het is de nu 63-jarige Ties Bakker en zijn bijzondere verschijning is wel 'n kleine uitleg waard. Ties reikte als echte clubman altijd 'n prijs uit aan iemand die zich extra verdienstelijk had gemaakt voor de club, én 'n roze panty voor degene die het team of de club had gedupeerd.

Toen gingen er 'n paar meiden meetrainen bij Schagen, en die organiseerden 'n vrouwenavond. Ties reageerde toen dat hij dan wel in het roze achter de bar ging staan... En zo is de Ladies Man ontstaan, want sinds de Foeste Moiden staat hij bij de damesthuiswedstrijden in Schagen in roze maillot en tricot achter de bar!

De Ladies Man in zijn 'natuurlijke habitat'

Ties heeft van 1982 tot 1993 rugby gespeeld en op bijna alle posities gestaan, behalve tweede rijer en fly-half. Ook hier dus bijna overal inzetbaar. In 2004 is hij begonnen met het opzetten van jeugdruddy op de club, wat hij tot 2019 heeft gedaan. En nu dus nog steeds de bardiensten op vrijdagavond en zondagmiddag. Leuke anekdote uit een van de eerste beachrugbytoernooien op Ameland. De Schager meiden speelden toen mee met de mannen. Na 'n hele gezellige avond in de feesttent op het strand waar het bier rijklijk vloeyde, speelden de meiden de heren de volgende dag helemaal zoek! En daar zijn de mannen dus nog heel lang mee gepest door Ties!

Op 2 september 2023 werd kreeg Ties het speldje en bijbehorende titel van Ereid van Rugbyclub RUSH.

De eerstvolgende damesrugbywedstrijd van de Foeste Moiden op Sportpark Groenord aan de Wilgenlaan in Schagen is op zondag 22 maart om 12.30 uur. Met de enige echte Ladies Man achter de gezellige bar.

DIRK DANEN, VOORBEELD OP EN NAAST HET RUGBYVELD

Toen ik Dirk sprak was hij erg goed gemutst, hij kwam net bij een oud-deelnemer van een Harde Leerschol ronde in Utrecht vandaan. Trots vertelt Dirk over de verschillende rondes van de Harde Leerschol die ze gedraaid hebben dit jaar. "Dit is allemaal gewoon zo mooi. De doelgroep voor de Harde Leerschol wordt natuurlijk uitdagender en de maatschappelijke context maakt dat de financiering nog weleens minder wordt. Dat allemaal tegen elkaar afwegend, gaat het natuurlijk niet vanzelf. Maar, dat is het ook nooit gegaan. We zijn erg blij en vooral erg trots op de tien projecten van het afgelopen jaar. Er zijn een hoop goede dingen te vertellen." Maar ook over zijn zootje Piet, vernoemd naar opa Piet Danen. "Dus Dirk, de nieuwe captain van oranje is geboren?". "Jazeker lacht Dirk. 'Maar absoluut geen druk.'"

Dirk groeide op in Roosendaal, waar rugby niet zomaar een sport is, maar een erfenis. De club is ontstaan vanuit het Korps Commandotroepen, daar heeft zijn vader de groene baret gehaald tijdens zijn dienstplicht. Dat betekende dus ook dat Dirk als klein mannetje werd meegenomen naar de rugbyclub. Dirks opa, Kees Danen, is zo belangrijk voor de club dat er een heus toernooi naar hem is vernoemd. Rugby zat al in de familie voordat Dirk überhaupt wist hoe een bal stuitte. Toch begon sport bij Dirk nog voorzichtig. Eerst deed hij aan atletiek, zwemmen en judo. "Maar daar was ik nou niet echt een uitblinker in", zegt Dirk. Volgens zijn moeder is Dirk best een gevoelig jongetje, dus moesten ze dat rugby nou wel gaan doen? Maar de droom bleef en toen kwam groep 7 en toen kwam rugby in 1999.

Dirk spelend voor RC Hilversum in 2018

Dirk kan zich die eerste zomer nog goed herinneren, "Allemaal looptraining door het bos, er kwam nog geen rugbybal aan te pas, maar blij dat ik was." En dat met gewoon een looptraining. "Toen stonden wij, net als een hoop rugbyclub deden in die tijd, met zowel de Cubs als de Junioren samen te trainen op het veld. Ik kwam ook gelijk de grote jongens tegen." En dat vond Dirk mooi, de spanning van het maken van een tackle en dat die tackle pijn deed. "Ik vond dat zo mooi en daar zit een stukje van mijn karakter in. Ik wilde dit doen." Dirk had een vader die hem overal mee naar toe nam, want later ga je selectietraining

doen bij de U18 in Amsterdam. “De jongens die RCC speelden, waren ook mijn beste vrienden. Dus dan gingen we samen voor selecties.” En zo kwam Dirk al vroeg, rond zijn 16^e-17^e, bij Hilversum terecht. RCH streed toen nog tegen Belgische en Duitse teams in de North Sea Cup en was meerdere keren kampioen van Nederland. “Bij Hilversum speelden onder andere jongens Nieuw-Zeeland en een grote Samoaan. “Dat inspireerde mij enorm.” Ook kwam Dirk in Newcastle, net toen Tim Visser daar speelde. Fuck, dat wil ik ook, dacht hij. Die instelling had als resultaat een reis door Duitsland, Frankrijk en uiteindelijk ook Schotland. Dirk speelde daar bij verschillende clubs. “Maar, zegt Dirk, het was vooral een zoektocht naar wie ik zelf ben.”

Aanvoerder van Oranje

Dirk kwam tijdens zijn stage voor sportinstructeur in Frankrijk terecht. “Ik heb helemaal geen talenknobbel, maar mijn vader zei dat ik gewoon met een tasje bij het trainingsveld moest gaan staan en zeggen dat ik mee wilde doen.” Tijdens zijn eerste training tacklede Dirk de fly-half dwars doormidden en die moest de volgende dag eigenlijk spelen. “Toen was ik gelijk die idiote Nederlander die de fly-half had geblesseerd vertelt Dirk. Vervolgens hoorde ik de hele tijd hetzelfde Franse woord, dat ik wel kende; Doucement!” Hij moest van de Fransen wat rustiger aan doen.

Maar het hield natuurlijk niet op in Frankrijk voor Dirk, Sevens was helemaal up and coming. “Dat was voor mij wel echt een eyeopener, want ja wij kunnen met Nederland wel echt op een hoger niveau spelen.” Ze scoorden tegen Engeland en wisten een gelijkspel te behalen tegen wereldkampioen Wales in Roemenië. “Ik dacht shit, als we nou tien van die goede rugbyers kunnen verzamelen, dan kunnen we er toch ook wel 25 verzamelen?” Dirk wilde met

Er wordt in verschillende sporten een Wooden Spoon uitgereikt, maar rugby union was de eerste. Dominee F. Marshall legde in zijn boek ‘Rugby Football’ uit 1892 dat Wales de prijs had ‘verdiend’ nadat ze alle drie de wedstrijden tegen de andere ‘Home-Nations’ hadden verloren. Als we dan kijken welk land alle vijf de wedstrijden verloor sinds de 6 Nations in 2000 wordt gespeeld kom ik tot het volgende echte Wooden Spoon winnaars:

Italië: 2001, 2002, 2005, 2009, 2014, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2023 (12 x)

Schotland: 2004, 2012, 2015 (3 x)

Wales: 2003, 2024, 2025 (3 x)

Voor de ‘Loosing streak’ van Italië was imposant. Tussen 28 februari 2015 en 19 maart 2022 regen de Azurri 27 nederlagen in de 6 Nations aan elkaar. Met hun 21-22 overwinning op Wales gaven zij het stokje echter door. Weliswaar wonnen de Italianen in 2023 weer de ‘Wooden Spoon’ maar Wales is nu aan een indrukwekkende serie bezig. Hun laatste dertien wedstrijden gingen verloren en na het imposante spel van Italië wordt er met angst en beven uitgekeken naar de onderlinge confrontatie op 14 maart.

Wooden Spoon Society

Er bestaat ook een Wooden Spoon Society. De organisatie ondersteunt kinderen en jongeren met een beperking of die in een achterstandssituatie leven in het Verenigd Koninkrijk en Ierland. Sinds 1983 heeft Wooden Spoon meer dan £29 miljoen geïnvesteerd in ruim 1300 projecten, waarmee ruim 1,4 miljoen kinderen en jongeren met een beperking of uit achterstandssituaties zijn ondersteund. Het ontstaan van de Society is weer een prachtig rugbyverhaal.

Wooden Spoon werd opgericht in 1983 nadat vijf Engelse rugbyfans naar Dublin waren gegaan om Engeland te zien spelen in de laatste wedstrijd van het Five Nations Championship tegen Ierland. De wedstrijd werd met 25-15 verloren en Engeland eindigde als laatste in het klassement met slechts één punt,

behaald door een gelijkspel tegen Wales. Na de wedstrijd kregen de vijf Engelse supporters in een bar in Dublin een houten lepel van hun Ierse vrienden. De Engelse fans namen het cadeau aan en besloten een golfwedstrijd te organiseren om te bepalen wie de houten lepel mocht houden. De golfwedstrijd bracht £8.450 op, waarmee een nieuwe minibus werd aangeschaft voor Park School, een lokale school voor kinderen met speciale behoeften.

Net zoals alleen Frankrijk dit jaar nog kans heeft op de Grand Slam, of Chelem zoals ze zelf zeggen, zo heeft alleen Wales nog kans op de echte Wooden Spoon. Gaan zij de hatrick behalen na 2024 en 2025? We gaan het zien op Super Saturday als er in Cardiff om 17:40 wordt afgetrapt.

DE WOODEN SPOON

Als dit nummer van Bier, Bloed & Modder verschijnt zitten we midden in de Six Nations. Tegenwoordig lijkt voor elke onderlinge wedstrijd wel een aparte beker te worden uitgereikt. Het begon natuurlijk allemaal met de Calcutta Cup tussen Schotland en Engeland, de allereerste sportinterland in 1879. De eerste editie van de 'Home Nations Championship', de voorloper van het huidige Zeslandentoernooi, werd trouwens pas in 1883 gespeeld. Het zou tot 1988 duren voor er een nieuwe 'rivalry trophy' werd geïntroduceerd, maar daarna was het hek van de dam.

1988 **Millenium Trophy** tussen Engeland en Ierland. Naar aanleiding van de Dublin Millennium

1989 **Centenary Quaich** tussen Ierland en Schotland. Naar aanleiding van het honderdjarig bestaan van de International Rugby Football Board de voorloper van World Rugby

2007 **Giuseppe Garibaldi Trophy** tussen Frankrijk en Italië. Ter ere van de tweehonderdjarige verjaardag van de stichter van het moderne Italië en vrijwilliger in het Franse leger dat tegen Pruisen vocht.

2018 **Auld Alliance Trophy** tussen Frankrijk en Schotland. Ter nagedachtenis aan de oorlogsslachtoffers uit de rugbygemeenschappen van Schotland en Frankrijk.

2018 **Doddie Weir Cup** tussen Wales en Schotland. Ter ere van de Schotse tweederijer die met zijn foundation miljoenen inzamelde voor de genezing van de dodelijke spierziekte ALS.

2022 **Cuttitta Cup** tussen Italië en Schotland. Ter nagedachtenis aan Massimo Cuttitta, een voormalig Italiaans aanvoerder en scrumcoach van Schotland, die in 2021 op 54-jarige leeftijd overleed aan COVID-19.

2026 **Solidarity Cup** tussen Frankrijk en Ierland. Deze prijs viert de historische banden tussen de twee landen. Hij wordt uitgereikt in zowel de mannen- als de vrouweneditie van het evenement.

Toch is er één prijs die niemand wil krijgen, namelijk de Wooden Spoon. Deze onderscheiding wordt symbolisch gegeven aan het land dat als laatste eindigt, maar de rugbypurist telt hem alleen als de 'Rode Lantaarndrager' ook echt alle vijf de wedstrijden verloren heeft. De Wooden Spoon kent zijn oorsprong natuurlijk in de academische wereld die onlosmakelijk met rugby is verbonden. De Wooden Spoon werd oorspronkelijk aan de Universiteit van Cambridge uitgereikt als een troostprijs, toegekend door de studenten aan degene die de laagste examencijfers had

behaald, maar toch geslaagd was. Het gebruik dateert uit de late 18^e eeuw en er werd in 1803 voor het eerst officieel melding van gemaakt. De lepel werd inderdaad uit hout vervaardigd en werd gedurende de jaren steeds groter tot de laatste die in 1909 werd uitgereikt meer dan anderhalve meter lang was.

vijftien man op het veld ervoor zorgen dat ze naar de Championship zouden gaan. Geloof inde winst is heilig voor Dirk, iets wat ook in zijn rol als captain vaak naar voren is gekomen op en naast het veld. Toen ik hem vroeg hoe hij zo in die rol terecht is gekomen moest hij lachen. "Hoe groter je kuiten hoe meer je opvalt. Dus ik viel altijd op en ik trainde ook heel erg hard." Dirk was een 'power house' en super explosief. Iets wat de toenmalige coach Gareth Gilbert aantrok. "Ik durfde ook gewoon te zeggen, Jongens dit moet beter, iets wat Gareth ook erg in mij aanwakkerde." In 2015 kreeg Dirk de vraag of hij aanvoerder wilde worden van Oranje. Eerst schaduwde hij een jaar Rick Rovers als vice-captain, voordat hij de aanvoedersband overnam in Lviv voor de wedstrijd tegen de Oekraïne op 5 november 2016. "Dat was echt fantastisch man, daar hebben we ook heel hard van Oekraïne gewonnen met 12-54 terwijl we een half jaar daarvoor thuis nog met 27-30 van ze verloren. Ik weet nog goed hoe emotioneel die wedstrijd voor mij was." Daar begon het, maar ze waren natuurlijk nog lang niet klaar. Deelname aan de Championship was in de buurt, de motivatie was er.

"Ik heb vaak met mensen een gesprek over of we wel naar het Wereldkampioenschap moeten, maar hoe dichtbij waren we deze keer wel niet? Er moet geloof zijn, de jongens moeten willen investeren. We moeten ook allemaal gewoon werken naast onze rugbycarrière, naast mijn werk wil ik me ook inzetten voor iets groots, rugby." En toen kwam Corona om de hoek kijken. Maar dat was precies wat ze nodig hadden. Sporten, sporten en nog meer sporten, het team had de mogelijkheid om vier tot vijf keer in de week te trainen onder Zane Gardiner. "En die wist ook het geloof te creëren bij ons."

Dus dat betekent: Waar staan wij? Wie zijn wij als team? "Zane gebruikte vaak El Capitan als metafoor, een grote klif in Canada waar je een kilometer recht omhoog moet klimmen'. Er is over deze klif een film gemaakt, waarin een man de klim maakt zonder touwen. En dat was ook ons motto; no ropes." Een klif beklimmen is dan ook niet zomaar een gebeurtenis, hetzelfde geldt voor een rugbywedstrijd op hoog niveau. Er zit in de film een stukje waarin hij halverwege zijn tocht moet springen van de ene kant van de klimrand naar de andere, geen valnet en alles of niets. "En dat was onze wedstrijd tegen België. Het was alles of niks." Alles of niets was de motivatie die daar op het veld werd neergelegd op de bewuste zaterdag in mei 2021. Dirk kon vanwege een spierscheuring zijn team niet leiden, maar de winst werd desondanks toch mooi mee naar huis genomen.

Dirk mocht nog twee seizoenen meespelen in de Rugby Europe Championship en kwam voor het laatst in actie tegen Georgië op 12 februari 2022. De wedstrijd in Amsterdam was volgens Dirk een prachtige wedstrijd waarin hij zelf nog scoorde. "Maar wat kregen wij op ons ballen die dag zeg. Het was voor mijzelf de afsluiting van tien jaar hele mooie lessen en avonturen binnen de rugbysport." Dirk had een droom om Nederland naar een hoger plan te krijgen en hier volgden mensen hem maar al te graag in. Jaren als speler waarvan de laatste zes jaar als captain hebben zijn vruchten afgeworpen.

Klaar met rugby is Dirk natuurlijk nooit écht helemaal. De Harde Leerschool begon langzaam vorm te krijgen tijdens zijn carrière als speler. “Het was een idee vanuit mijn rugby netwerk om dat op te starten.” Dirk werd gebeld door voormalig international en Barbarian Yves Kummer die aangaf dat hij een mooi project had waarvan hij graag zou willen dat Dirk erbij kwam. Iets wat ze zouden over willen brengen vanuit Engeland naar Nederland. Met een aantal ondernemers zijn ze in Engeland bij Ken Cowan gaan kijken, de oprichter van the School of Hard Knocks. Hier kregen ze in echte rugbystijl, tips en stapel papieren mee en er werd gezegd van ‘Yo dit is zoals wij gedaan hebben, nu is het aan jullie.’

Boegbeeld van De Harde Leerschool

De Harde Leerschool richt zich vooral op volwassenen die tussen wal en schip zijn geraakt om hun via rugby een plek terug in de maatschappij te geven. Er wordt veel contact onderhouden met Project Turnover van Joeri Peperkamp (zie Bier, Bloed & Modder # 9) dat zich vooral richt op jongeren. “Je omarmt elkaar en je bent welkom bij ons en dat is de kern van onze aanpak bij de Harde Leerschool. Dat willen we de deelnemers meegeven, die kameraadschap.” Dirk werd gebeld of hij dertig gasten uit Rotterdam-Zuid niet wat rugby wou bijleren. “Ik kwam daar helemaal opgepompt en dacht nou ik pak de eerste gast en gooi hem over het veld en zullen ze naar me luisteren.” Dat ging natuurlijk wel iets genuanceerder, Dirk is een ontzettend sociale en motiverende gozer en hard als een baksteen op het veld. “Maar ik ben best wel een softie naast het veld hoor”, glundert hij. Dirk werd voor de Harde Leerschool een beetje de grote broer die ze konden volgen. Gezond leven en sterk worden staat altijd centraal. Die combinatie is gewoon krachtig. En dat is wat de harde leerschool uiteindelijk is. Nu tien jaar later zijn dat meerdere trajecten door het hele land.

En zo komt mijn gesprek met Dirk ten einde, een dijk van een vent, een gigantische leider en vooral gewoon een fenomenale gozer. Hopelijk zien we Dirk snel weer eens op het rugbyveld, of het nou voor de Harde Leerschool is of ergens anders.

Kap'tein Aardbei

WETENSCHAP & SPORT

DE RUGBYBAL STUITERT NAAR WAAR HIJ ZIN IN HEEFT ...EN DAT IS NU BEWEZEN

Onderzoekers uit Alkmaar en Den Haag hebben na 847 experimenten officieel vastgesteld wat rugbyspelers al eeuwen weten: de bal heeft een eigen wil.

Door onze wetenschapsredactie
20 februari 2026

Het is een klacht zo oud als de sport zelf. De bal lag er goed bij, de hoek klopte, de speler was vrij — en toch stuiterte het ding precies de verkeerde kant op. Tot nu toe werd dit beschouwd als pech. Een nieuw onderzoek van de Universiteit van Alkmaar toont aan dat het wetenschap is.

In een studie die deze week verscheen in het Journal of Inexplicable Sports Physics beschrijven onderzoekers J.H.M. van der Stuitenberg, P.R. Bouncemaëker en C.M. Onverklaarbaar hoe zij 847 maal een rugbybal lieten stuiten en de uitkomst probeerden te voorspellen. Het lukte 312 keer. Dat is 36,8 procent. De overige 63,2 procent ging zijwaarts, achterwaarts, diagonaal-spiralend, of recht in de keel van een onderzoeksassistent.

De verklaring ligt in de vorm van de bal. Een rugbybal is een zogenoemde prolata sferoïde — een door-de-lucht-vliegend ei met ambities — en die vorm maakt het contactpunt met de grond fundamenteel onbepaald. Afhankelijk van de hoek waarmee de bal neerkomt, is het raakpunt een punt, een ellips of, zoals de onderzoekers het formuleren, 'een partieel gedefinieerde contactzone waarover de literatuur zwijgzaam is.' In mensentaal: niemand weet het precies.

Om de chaos te meten, grepen de wetenschappers naar de Lyapunov-exponent, een getal uit de chaostheorie dat aangeeft hoe snel twee bijna-identieke situaties uiteenlopen. Een positieve waarde betekent chaos. Voor de rugbybal maten zij een waarde van ongeveer 2,7 — al geven ze toe dat de exacte meting werd bemoeilijkt doordat de bal steeds wegrolde voordat de apparatuur klaarstond.

Wat het onderzoek verder opleverde is de introductie van het Ballistisch Entropieveld, een term voor de informatie loze toestandsruimte rondom de bal op het moment van de stuit. In begrijpelijk Nederlands: er bestaat een zone rondom elke rugbybalstuit waarin de wetten van de natuurkunde ophouden zinvolle uitspraken te doen. Die zone is groter bij regen, en nog groter bij modder.

De aanbeveling van de onderzoekers aan World Rugby is helder: erken in de spelregels dat een oncontroleerbare stuit overmacht is en niet de speler aangerekend mag worden. Of de wereldrugbybond hiermee instemt, is onbekend. Maar wie ooit een wedstrijd heeft gespeeld, weet dat het eigenlijk allang zo werkt.

Drs. Hopeloos

Van der Stuitenberg, J.H.M. et al. (2026). De stochastische dynamica van de prolata sferoïde. Journal of Inexplicable Sports Physics, 42(3), 117–139.

Voorpublicatie uit de wetenschappelijke bijlage #22a van Bier, Bloed & Modder, binnenkort als pdf beschikbaar.

kant zien en druppelden tegen de morgenstond één voor één beschonken ons bed in.

Het veld waar het de volgende dag te doen was, lag in een stadion waar NAC – toen nog in de Beatrixstraat – een puntje aan kon zuigen. Eenmaal omgekleed, werden we allemaal op een rij gezet, zoals bij interlands te doen gebruikelijk. Onze katers en versleten rugbytenues staken schril af tegen de opgepompte lijven en strakke shirts van onze tegenstander. Het was snikheet en de zon brandde op onze kruinen. Er waren camera's die live verslag deden voor de lokale tv. Door de stadionspeakers schalden onze namen, waarbij het de bedoeling was dat de persoon in kwestie een stapje naar voren deed om te wuiven naar de lege tribunes en dan weer terug in de rij ging staan. Helemaal leeg waren de tufstenen tribunes overigens niet. In de verte ontwaarde ik de spelers die we gisteren onder tafel hadden gedronken. Het was hun tweede. Afijn. Na het eerste fluitsignaal verliep de wedstrijd dramatisch. Binnen tien minuten stonden we al met 35-0 achter. Na een half uur pakte de cameraploeg hun apparatuur in en verdween hun tweede team in de coulissen om hun vertier elders te zoeken. Halverwege de tweede helft was de tegenstander er ook klaar mee.

Bredase RC vs. Rugby Lecco

Had iemand anders de trip naar Lecco georganiseerd, dan had ik dit verhaal nooit zo kunnen vertellen. Waarschijnlijk hadden we dan wél tegen het tweede gespeeld, ergens op een veldje achteraf. Jij was namelijk zo goed in het promoten van dingen waar je heilig in geloofde, dat de ander altijd dacht dat hij goud in handen had. Of het nu ging om rugbytrips, boeken of leesmappen. Overal zag jij kansen en bleef je bij jezelf. Zoals we destijds allemaal bij onszelf bleven. Dat was de kracht van ons team. Een allegaartje met één gemeenschappelijke deler: de 3e helft.

De laatste jaren verloren we je steeds vaker uit het oog, maar nimmer uit het hart. Foto's en herinneringen mogen dan vergelen en vervagen, ze verdwijnen nooit. Het was heel goed dat we je nog gezien en gesproken hebben tijdens het 40-jarig bestaan van onze rugbyclub een maand of wat geleden. Als we daaraan terugdenken, hadden we je misschien toch net even iets langer willen spreken. Iets meer vragen willen stellen. Willen bedanken voor die jaren dat je op de 2e rij speelde. Strijdend ten onder in de kelderklasse.

Bij deze alsnog: Bedankt voor het lachen!

Dag Daan (Daniël Leijen 28-3-1969 – 16-12-2015)

Shark

Uit de bundel 'Loose Forward'

BIJNAMEN 10, 11 & 12

BATS

Werner de Leeuw werd door Herbert van de Waal voor een 'Blind Datetoernooi van EZRC Oemoemenoe uitgenodigd. Hij meteen verkocht. Vrienden vonden dat hij een hoog voorhoofd had en besloten hem 'Badmuts' te noemen. Die naam was wat lang en dus werden er wat letters opgeofferd en ontstond de naam Bats. Dat is ook wel de manier waarop hij speelt, "Tijdens het spelletje neem ik bijna altijd de tweede fase voor mijn rekening en ga ik er nogal hard in." Toen hij later de jeugd ging trainen en zich voorstelde als 'Bats' noemde iedereen hem zo, in de kroeg, op het veld en

zelfs in de media. "Als ik scoorde stond ik met Bats de leeuw in de plaatselijke krant. Er is zelfs een 'Bats-move' bij Oemie, waar ik dan weer iets minder trots op ben."

BONGO

RC The Highlanders werd twee jaar geleden opgericht en is de meest noordelijk gelegen club van Nederland. Een van hun spelers had vanwege een aantal behoorlijk excentrieke seksuele escapades al een bijnaam voor hij ging rugbyen. De bijnaam 'Bongo' bestond al een tijdje voordat deze jongen ging rugbyen. Hierbij had hij altijd een grote fascinatie voor de andere ingang. Waar er misschien velen zijn die dit doen, zijn er maar enkelen die dit luid en duidelijk vertellen. Plus het feit dat elke gelegenheid wordt aangegrepen om zijn twee pluspunten te laten zien maakt dat hij de naam meer dan verdient. De naam Bongo komt trouwens van een gorilla in de Apenhe(u)l in Apeldoorn.

PATATJE

Jeroen van Drommelen staat in rugbyend Nederland bekend als Patatje. Bij zijn club is hij ook notoir vanwege een bijzondere blessure (iets met een ontstoken anus). Hij was bij RC Wageningen de zoveelste Jeroen. Dus moest er na zijn eerste wedstrijd tegen DRC Pickwick Players 3 een bijnaam voor hem bedacht worden. Op de vraag, "Wat eet je het liefst?" was het antwoord letterlijk volmondig "Patatjes!" Inderdaad, op dat moment at hij dus ook een patatje en alles viel op zijn plek. Dit is vervolgens doorgeslagen met als hoogte (/diepte) punt het patatjesshirt van RC Wageningen op Ameland in 2016.

Doedelzak

TIEN JAAR LATER, HENK GODDIJN EN RC DIOK

Het is dit jaar tien jaar geleden dat Henk Goddijn overleed op 9 september. Voor veel mensen binnen DIOK is hij geen naam uit eigen herinnering, maar iemand die onlosmakelijk bij de club hoort. Wie zich verdiept in de geschiedenis van DIOK, komt hem vanzelf tegen. Bij het begin. En steeds weer daarna.

DIOK werd opgericht in 1971, in een tijd waarin rugby in Leiden vooral een studentenzaak was. De nieuwe club wilde vanaf het begin iets anders zijn: open, toegankelijk en gebouwd op inzet. Henk Goddijn was een van de oprichters. In de eerste jaren was hij ook voorzitter en speelde hij zelf. Terwijl de club nog moest groeien, stond hij tegelijk op het veld en aan de bestuurstaafel.

Naast die formele rollen was hij vooral betrokken bij alles wat nodig was om een vereniging draaiende te houden. Organisatie, praktische zaken, het vinden van een eigen plek voor de club: het hoorde er allemaal bij. In die beginfase werd de basis gelegd voor een manier van werken die DIOK lang zou kenmerken. Dingen werden niet vooruitgeschoven, maar opgepakt. Door mensen die zich verantwoordelijk voelden. Die aanpak werkte. DIOK klom snel op naar het hoogste niveau en werd in 1981 voor het eerst landskampioen. De club groeide door en ontwikkelde zich tot een vaste waarde in het Nederlandse rugby, met aandacht voor jeugd, opleiding en het verenigingsleven als geheel. In 2003, in de rubriek 'De dingen die voorbijgaan' in het Leidsch Dagblad, keek Goddijn terug op de beginjaren van zijn DIOK: "Ik was voorzitter, secretaris, penningmeester en speler tegelijk. We hadden een club, nu nog een veld. Het eerste jaar speelden we alleen uitwedstrijden. Via Piet Biegstraaten van de Sport stichting en directeur Nuis van de studentensport belanden we op het Piet Paaltjenspad. Een heel knus veld met die studentenhuisjes eromheen. Daarna verhuisden we naar de Leidse Hout en vervolgens naar de Kikkerpolder. Daar begon het in sportief opzicht ook echt te lopen. Met jongens als Wil Rijsdam, Kees Koemans, de broertjes Huisman, Eric-Jan Berendsen, Dick Altink en Gideon van der Born werden we voor het eerst kampioen van Nederland."

De eerste officiële foto van DIOK: Standaard v.l.n.r.: Ben van Haaften, Matty Vulliamtgoed, Deuz de Reede, Frans Sloos, "one" Bert, Ilans Ostra, Aad van der Eelt, Mita Pallaux, Kwart van Goggen, Bob del Praio, Jan van Oosten, Gideon van der Born, Eric-Jan Berendsen, Dick Altink, Wil Rijsdam, Henk Goddijn en Jan van Seccelen.

De eerste teamfoto van RC DIOK. Henk Goddijn onderste rij tweede van rechts

De jaren negentig vormen een hoofdstuk op

zich. Tien keer op rij landskampioen worden is ook met terugwerkende kracht uitzonderlijk. Toch veranderde het succes weinig aan het karakter van de club. De vereniging bleef centraal staan. Betrokkenheid en nuchterheid bleven

DAAN

Wat hoorden we nu? Veel hadden wij van je verwacht, heel veel zelfs, maar dit is toch echt het laatste. Ongeloof, verbazing, verdriet, rauw op het dak, het leven, je vrouw, je kinderen. Op Whats App kwam alles voorbij. Maar bij mij persoonlijk toch vooral de tijd dat je nog rugbyde. Dat we eind jaren tachtig geregeld op de tweede rij stonden in de scrum. Schouder aan schouder. Doorgaan tot het bittere eind. Ook al kenden we de spelregels amper en was ons uitgaansleven onstuimig en funest voor onze conditie op zondag. Van onze sportieve prestaties moesten wij het dan ook niet hebben. Jarenlang was Breda een middenmoter in de kelderklasse van Nederland. Sporten was leuk, maar er waren ook grenzen. De winst behaalden we meestal in de 3e helft. Dan werd er gezongen, gedronken en heel veel gelachen.

Hoogtepunt van ons rugbyseizoen was de jaarlijkse trip naar het buitenland. Trips waren belangrijker dan kampioen worden. Engeland, Frankrijk, Spanje, Italië, Wales en Schotland. Daar keken we het hele jaar naar uit. Eerst 24 uur in de bus heen. Met idiote uitdossingen, belachelijke

drankregels en een ruim vol met lauwe halve liters Stella Artois. Het chemisch toilet al na 200 km tot de rand vol. Jan Scheele mopperend vanachter het stuur dat we zijn bus netjes moesten laten. Tot jij de microfoon wild uit zijn handen trok en spontaan een imitatie weggaf van de mini-mini-maxishow, een kermisattractie waarbij je een herenpolshorloge kon winnen, iets dat op jou kennelijk een onvergetelijke indruk had achtergelaten.

Daan met gebroken been

Soms organiseerde je zelf zo'n trip. Naar Lecco in Italië bijvoorbeeld. Die wist je bij de ontvangende club zo goed te verkopen, dat ze dachten dat ze een wereldteam op bezoek kregen. We werden met veel egards ontvangen op het stadhuis van Lecco. Uit handen van de burgemeester persoonlijk kregen we een schitterende glazen schaal, met de hand bewerkt, met het gebrandschilderde wapen van de stad. Hij had voor iedereen een stropdas, een vlag en stickers. Voor hem had jij een petje geregeld met ons clublogo van de Pink Panther. Eigenlijk hadden we niks, maar met al die gulheid van de gastheer, besloot jij spontaan de jouwe af te staan.

Toen we een paar straten verderop de eerste aanplakbiljetten zagen hangen van de wedstrijd die we de dag erna zouden spelen tegen het districtsteam van Lombardije, baarde mij dat wel enige zorgen. Maar we praatten elkaar moed in en gingen tot diep in de nacht op stap. Daar kwamen we ook het rugbyteam tegen waar we het een dag later tegen op zouden nemen. We lieten ons zoals altijd van onze beste

FEUILLETON RC DE BØK ERIN

Aflevering 12: Het mysterie ontrafeld

RC De Bøk erin heeft zijn eerste overwinning sinds de middeleeuwen behaald. Na afloop is Gijs, de ster van de wedstrijd, ineens spoorloos verdwenen. In het bouwval clubhuis blijkt recherche aanwezig te zijn. Nauwelijks zichtbaar, in de schaduwen van een donkere hoek, bevindt zich een geheimzinnig silhouet: inspecteur Klabbakkendam. Na het ondervragen van enkele getuigen, heeft de inspecteur de zaak naar eigen zeggen opgelost. Nog steeds heeft niemand kunnen ontwaren wie hij is. Dan doet Kale Nel het TL-licht aan..

“Marco?”, stamelt iemand. “Ja?”, antwoordt inspecteur Klabbakkendam, onder Bøkers beter bekend als de sombere, Einzelgehende fullback Marco, iemand met de sprankelende levensvreugde van een platgereden konijn.

“Maar... Wat? Ben jij... inspecteur?” Heet jij Klabbakkendam?”. “Ja”, antwoordt inspecteur Klabbakkendam eenvoudig. “Maar...?” “Hoe...?”

“KIP?” “STILTE!”, buldert de stem van coach Hendrie Platjes als een op hol geslagen kudde olifanten door het bouwval clubhuis. “Marco! Waar is Gijs? Je zei dat je de zaak had opgelost.”

Bij RC De Bøk erin kent men fullback Marco als een zwijgzaam figuur, een ingetogen oester die communiceert in zinnen van één woord. Op uitzinnige momenten soms twee. Verbluft slaan de Bøkers dan ook gade hoe diezelfde Marco nu van wal steekt als een doorgeslagen dominee.

“Het oplossen van deze fascinerende kwestie vergde een vernuftig staaltje researchewerk. Iedere verdwijningszaak heeft zijn eigen kenmerkende elementen – zijn unieke vingerafdruk zo u wilt. Een verdwijningszaak voelt voor mij als een nieuwe vriend, wiens karakter ik wil leren kennen en doorgronden. Als het complexe bouquet van een goede wijn, waarvan sommige verlegen smaaktingen zich trachten te verschuilen achter de diepere houttonen. Als een krachtige doch kwetsbare symfonie van... gggnnngngnnrrrglrl...”

“WAAR... IS... GIJS...?”, briest coach Hendrie Platjes, Marco’s nek masserend met de tederheid van een bankschroef.

“Hnngmggj... In... gnnhg... het... speeltuintje...grlg...”, loodst

inspecteur Klabbakkendam met moeite enkele woorden door de tijdelijk gestremde doorgang van zijn keel.

“Het speeltuintje!”, roept Platjes. “Kom mee allemaal!”

Binnen enkele seconden is het bouwval clubhuis leeg. Met coach Platjes op kop draaft iedereen naar het speeltuintje. Ter plaatse aangekomen, blijft Platjes verbouwereerd staan – kennelijk vergeten dat direct achter hem een denderende meute Bøkers komt aangestormd.

Als de daaropvolgende kluwen rugbyers weer is ontward, staren de Bøkers verbijsterd naar het tafereel dat zich voor hen ontvouwt. In het speeltuintje ligt Gijs geknield op de grond, zijn gezicht tegen de aarde. Hij prevelt in een onbekende taal...

Jan-Julius Bokkepoet

belangrijker dan status. Na die periode werd winnen minder vanzelfsprekend. Het rugby veranderde, andere clubs kwamen op. DIOK bleef echter overeind en actief op het hoogste niveau. De club bleef investeren in continuïteit en wist zich aan te passen zonder zichzelf kwijt te raken. Dat bleek later ook uit nieuwe landstitels in 2019 en 2022.

Henk Goddijn bleef ook na zijn actieve jaren verbonden aan DIOK en werd benoemd tot erelid. Voor medebestuurslid Cees Ahsmann was Goddijn de belichaming van de ware rugbyziel: “Henk was echt: Respect, Commitment, Discipline, Integriteit, Onbaatzuchtigheid en Kameraadschap. In de eerste 10 jaar heeft hij verschillende bestuurstaken en commissie taken vervuld, maar was ook de manager van het eerste team. Daar ging hij helemaal in op. In 1982 heeft hij het zelfgebouwde en huidige clubhuis mogen openen. Dat luidde voor DIOK een nieuw tijdperk in. Nog meer kwaliteit aan randvoorwaarden en aandacht voor de jeugd wat resulteerde in een bredere club.” Inmiddels werkt de club aan weer een nieuwe accommodatie, het betreft plannen voor een uitgebreid nieuw sportcomplex op Sportpark de Mors met onder andere nieuwe kunstgrasvelden, extra kleedkamers, en een toekomstbestendig clubhuis met extra faciliteiten zoals een gezondheidscentrum en sportschool, waarbij de gemeente miljoenen investeert en er sprake is van een grootschalige herinrichting en verduurzaming. De bouw van een nieuw hoofdveld en veld 3 is in volle gang, met een focus op modernisering en uitbreiding om aan de huidige en toekomstige normen te voldoen.

Minuut stilte voor de wedstrijd RC DIOK – RC The Hookers als eerbetoon aan Henk

Tien jaar na zijn overlijden is de invloed van Henk Goddijn niet vast te leggen in één functie of één periode. Die zit vooral in de manier waarop de club is gegroeid en in wat binnen DIOK als vanzelfsprekend wordt gezien. Dat blijkt niet uit één moment of één herinnering, maar uit het geheel. Uit hoe de club omgaat met nieuwe leden, met jeugd, met verantwoordelijkheid en met elkaar. DIOK is veranderd, net als het rugby en de tijd waarin de club bestaat, maar sommige uitgangspunten zijn gebleven. Misschien is dat wel de meest tastbare nalatenschap. Niet iets dat je kunt aanwijzen of vastleggen, maar iets dat je herkent als je er even bij stilstaat. Tien jaar later is Henk Goddijn geen stem meer aan de zijlijn, maar zijn manier van denken is nog altijd onderdeel van hoe de club zichzelf ziet. Wat je straks in ieder geval wel aan zal kunnen wijzen is de speld die Henk Goddijn altijd droeg, sluit Cees Ahsmann af: “Enige tijd na zijn begrafenis ontving ik van de familie een speld met een gouden rugbybal. Deze droeg Henk altijd op zijn revers. In het nieuw te bouwen clubhuis zal dit een gepaste plek krijgen. En zo blijft het verleden in het heden richting toekomst.....”

Hopeloos

Spelers paspoort

Naam: Wessel Jonker en Job Wekking
Leeftijd: 22 en 21 jaar
Clubs: RCO Harlequins, Oldenzaal
Positie: Wing en Hooker

Tattoopaspoort

Wanneer: 29-03-2025
Artiest: Geen idee, maar het was in ieder geval bij Madden Tattoo in Alicante
Ontwerp: Het logo van onze. Oldenzaal wordt 'De glimlach van Twente'

genoemd, dus vandaar dat de als 'Harlekijnen' wilden spelen. De spreuk van de Harlequins is 'Rugby met een Glimlach'. Peter Reuvers, een van de oprichters bedacht het logo naar het stadswapen. Toen ze later het logo wat speelser maakten vond de gemeenteraad dat zo leuk dat ze het deels overnamen.

Waarom: Een teamgenoot van ons was voor zijn stage een half jaar in Alicante (Spanje). Wij dachten dat het leuk was om met een paar teamgenoten hem een weekendje op te zoeken. Na

een avond stappen in Alicante liepen we langs de tattooshop. We keken elkaar aan en zeiden, "We gaan een tattoo zetten". Na kort overleg waren we eruit. Het moest het logo worden van de club waarvan we al sinds de Benjamins bij elkaar in het team zitten.

Voor kleurenfoto's kijk op de FB-pagina van The Odd-Balls. Heb jij zelf een bijzondere, rugby gerelateerde tattoo, of ken je iemand die dat heeft? Neem dan contact op met ons via BBMfanzine@gmail.com

Het beeld werd hoger en breder en op een bepaald moment gewoon te groot om binnen af te maken. De kop paste niet meer door de deur.

Het laatste werk gebeurde daarom buiten, in de kou, tussen de vonken en met een lichte zweem van zwavellucht die wonderlijk goed bij de Duuvel paste. Betonijzer werd silhouet, silhouet werd figuur en het figuur werd uiteindelijk het beeld dat nu bij de club staat als je van de parkeerplaats naar het clubhuis loopt. Ruw, stevig en onverzettelijk. Precies zoals de club zelf.

En zo werd een toevallig telefoontje van een tekenaar het begin van een legende van staal, modder en vriendschap. Een verhaal dat ruikt naar gras, bier en een snuffje zwavel. Precies zoals het hoort bij *De Duuvels*.

Sjardonee

BIJZONDERE TRIES

Ik heb in mijn leven veel try's gedrukt zien worden. De meesten vergeet je na verloop van tijd maar er zijn er enkele die me zijn bijgebleven.

De try van Daan van B.

Deze dateert uit het eerste jaar van RC Wageningen. Dus de spelers hadden nog niet veel ervaring. Nieuwkomer Daan dus ook niet. Maar hij had het spelletje snel door en hij bleek een behendige, wendbare en snelle speler te zijn. Op gegeven moment ontving hij in zijn 'eigen twenty two' de bal van een medespeler die hij goed ving. En hij wist ook al wat hij ermee ging doen: zo snel mogelijk naar de overkant van het veld rennen om daar te scoren. Hij maakte vele side steps om de tegenstander te ontwijken, vele swerve's om de tegenstanders heen, hij ontweek alle tackles en bereikte hijgend de overkant van held. Vol trots keek hij naar het slagveld dat hij achter zich had gelaten. Nu dus scoren. Hij pakte de bal in twee handen en gooide hem tussen de palen over de dwarsligger. Hij stapte naar voren en ving de bal weer op. Hij hoorde de ref al fluiten. Vol blijdschap verwachtte hij toejuichingen.... Maar in plaats daarvan gaf de ref een scrum aan de tegenstander: voorwaarts.

De try van Piet van W.

RC Wageningen had in den beginne twee razendsnelle wings die voor vele punten zorgden. De ene was Pieter (van G.) de ander was Piet van W. En deze Piet heb ik een heel bijzondere try zien scoren: hij ving de bal die nogal slordig werd gepast en kreeg hem toch onder controle maar alleen niet zoals hij graag zou willen Met twee handen op zijn rug hield hij de bal miraculeus onder controle. Zo wist hij het hele veld over te sprinten en alle tackles te ontwijken. Eenmaal bij de tryline aangekomen wist hij zelfs ook nog te scoren. Echt gebeurd en sindsdien nooit meer vertoond.

Wiebe U.

DE DUUVEL, VAN PAPIER NAAR STAAL

Begin jaren tachtig groeide Rugbyclub De Duuvels langzaam uit de klei. Er was een veld in Zevenaar, er waren spelers en er was genoeg modder om iedereen bezig te houden, maar een club zonder herkenbaar gezicht voelt toch alsof er iets ontbreekt. Chris Plat, oprichter, organisator en

visionair, besloot het niet bij dromen te laten. Hij schreef gewoon een brief aan niemand minder dan Dik Bruynesteyn, de tekenaar die destijds elke zondag de lachspieren van sportend Nederland kietelde bij *Studio Sport* en de dagstrip Appie Happie tekende voor verschillende kranten.

En toen gebeurde iets wat vandaag bijna ondenkbaar is: de telefoon ging. Geen voicemail, geen e-mailtje, want dat was er toen ook nog niet.) Gewoon *ring-ring*. Aan de andere kant nam Jeroen Plat, de zoon van Chris, op.

“U kent mij waarschijnlijk niet,” klonk een vriendelijke stem, “maar ik maak tekeningen voor *Studio Sport*. Ik ben benaderd om een logo voor jullie rugbyclub te ontwerpen.”

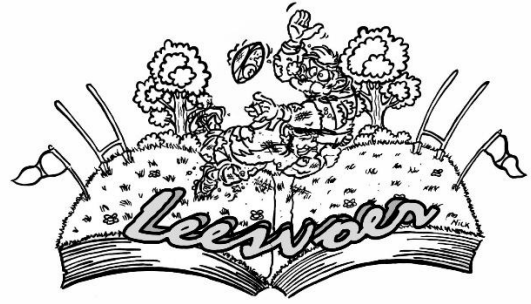
Soms vallen dingen gewoon op hun plek, zonder gedoe, zonder overlegstructuren, gewoon omdat iemand de telefoon opneemt. Niet veel later lag er een envelop op de mat met daarin

het ontwerp van de Duuvel zoals we hem nu nog kennen. Grijnzend, eigenwijs en precies stevig genoeg om een rugbyclub te dragen. Een logo dat nooit bedoeld was om subtiel te zijn, maar wel om generaties Duuvels te vergezellen.

“De Goos” voor zijn IJzeren Duuvel

Veel later kreeg die tekening een tweede leven. Ditmaal in betonijzer. Marcel “de Goos” Goossens besloot dat de Duuvel niet alleen op papier moest bestaan. Hij nam reststukken betonijzer mee van zijn werkgever en begon in zijn schuur aan het metalen beeld. Lasapparaten gloeiden, vonken spatten, en langzaam rees de Duuvel op uit het metaal. Laag voor laag groeide de vorm, tot de contouren onmiskenbaar herkenbaar werden.

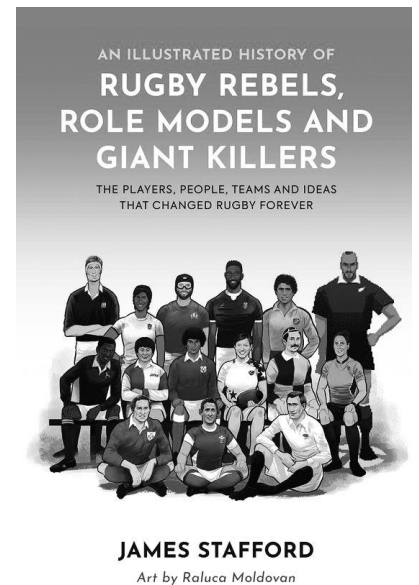

JAMES STAFFORD – AN ILLUSTRATED HISTORY OF RUGBY REBELS, ROLE MODELS AND GIANT KILLERS

En dan moet de ondertitel nog komen, ‘The Players, People, Teams and Ideas that changed Rugby forever. James Stafford is de oprichter van de website ‘The East Terrace’ and schreef zeven boeken waaronder ‘An Illustrated History of Welsh Rugby’ en ‘An Illustrated History of English Rugby’. Zijn laatste boek is dus een overzicht van spelers, mensen, teams en ideeën die rugby veranderden. Het is een mooie mix van bekende en minder bekende feiten. Van Dave Gallager die in 1905 de ‘Originals’ leidde in hun tour naar Europa en Fiji dat Australië in 1952 versloeg met het fantastische gedurfde rugby tot Koji Tokumasu, een enthousiaste Japanner die naar Wales trok om meer over rugby te leren en later aan de weg zou staan van het WK in zijn moederland in 2019.

Stafford gaat telkens in zo’n tien tot vijftien bladzijden gedegen in op de verhalen en dat is prima zo. Er had natuurlijk veel meer geschreven kunnen worden over Swansea RFC, het eerste clubteam dat alle drie de grootmachten van het zuidelijk halfrond, Australië, Zuid-Afrika en Nieuw-Zeeland wist te verslaan. Ik was

bijzonder onder de indruk van het verhaal van Jillion Potter die haar nek brak en kanker overleefde om later op de Olympische Spelen brons te winnen en Errol Tobias, de eerste niet-blanke speler voor de Springboks. Stafford nam ook een paar verrassende verhalen op. Zo komen Robbie en Will Owen van Squidge Rugby voorbij en het beste videospel ooit Jonah Lomu Rugby 1997. Alles wordt met evenveel liefde voor de sport beschreven zonder al te veel op details in te gaan en dat maakt het boek zeer toegankelijk voor elke rugbyfan. De tekeningen zijn van zijn ondertussen vaste illustratrice, de Roemeense Raluca Moldovan. Een heerlijk boek dat je makkelijk tussendoor weglegt.

DE PRIJZENKAST: DE WISSELEMMER

Wie het prachtige, fonkelnieuwe clubhuis van de Valkenswaardse Rugby Club The Vets binnenloopt kan hem niet ontgaan, de Wisselemmer. Trots hangt hij aan het plafond, een echte emmer met een heuse tapkraan. Dat vraagt natuurlijk om uitleg, want waarom geen wisselbeker, of schaal? Wat is dus de rijke historie achter 'De Wisselemmer'?

The Vets werden, zoals zoveel andere burgerclubs, opgericht door een aantal oud-studenten die in hun nieuwe woonplaats geen rugbyclub aantreffen. In het geval van The Vets waren dat grotendeels spelers die bij ESRC Elephants in Eindhoven het spel met de ovale bal hadden leren kennen. Ze pakten het meteen groots aan met de slogan 'Valkenswaard is rugbywaard'. Die werd groot op de door Dommelsch gesponsorde wervingsposters voor een informatieavond gedrukt. In de herfst van 1981 vond de avond plaats in een zaaltje van voormalig Feestcafé Old Dutch aan de Markt. Er kwamen genoeg spelers op af om te gaan trainen. Op 22 maart 1982 werd de club officieel opgericht en een dag later de eerste wedstrijd gespeeld, natuurlijk tegen de Elephants.

Zoals veel nieuwe clubs moest de naam gevestigd worden en werd er altijd naar nieuwe spelers gezocht. Dat gebeurde bij The Vets onder andere door het 'Huissen- of Huizentoernooi'. De naam 'Huissen' komt zeker niet van het stadje 'Huissen' onder de rook van Arnhem wat trouwens als 'Huisse' wordt uitgesproken door de lokale bevolking. Het Huissentoernooi werd bedacht door de oprichters die zelf in studentenhuizen woonden of hadden gewoond en 'huissen' stond net wat leuker. Om hun mede(ex-)studenten te interesseren werd al in het eerste jaar na de oprichting het toernooi georganiseerd, volgens Otger

van Delft. Er werd toen nog niet om de 'emmer' gestreden maar om een beker. Later veranderde de naam in het 'Buurtoernooi' bij gebrek aan studentenhuizen in Valkenswaard. Het was een toernooitje tussen vriendenclubjes, verenigingen, buurtschappen enz., allemaal erg kleinschalig.

Het eerste tastbare bewijs komt echter uit 1985 via Hans van Dijk. Deze beker is de voorloper van de wissel-bieremmer. Het toernooi had een hele lage drempel zodat iedereen kon meedoen. Er werd zeven tegen zeven gespeeld op een klein veld, ongeveer een kwart van een rugbyveld. In elk team speelde natuurlijk wel een ervaren rugger mee om de boel te coachen in het veld, maar er was een maximum van twee Vets. In 1990 werd de 'Wisselemmer' geïntroduceerd. De emmer werd gefabriceerd door Frans-Jan de Brouwer.

Whats in a name? 😊 De emmer heeft een inhoud van vijf liter en een originele tapkraan. Winnaar van de eerste editie in 1990 was team Valkenswaard-Zuid. Deze dagen zelf waren uiteraard vol met rugbycultuur, 'Broomrace', liederen en vooral gezelligheid. Ze hielden er ieder jaar toch wel 1 of 2 spelers aan over. De laatste editie van het Huizentoernooi werd gespeeld in 2005. Het was toen al lastig om voldoende teams op de been te krijgen. De zwanenzang editie werd gewonnen door het team van de KPJ -oud.

Hierna hebben de Vets nog tot 2018 als alternatief het 'Vetstival' georganiseerd met de zogenaamde Lowland games, een Nederlandse afgeleide van de Schotse Highland games. Hierin stond kracht, souplesse en teamwork centraal. Dit toernooi werd altijd afgesloten met een rugby-interland tussen The Vets en Murphy Rugbyclub uit het Belgische Lommel.

Doedelzak

